

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.V.21.195/2016/6.

A tanács tagjai:

Dr. Bartal Géza a tanács elnöke

Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin előadó bíró

Dr. Pecsénye Csaba bíró

A felperes:

...

A felperes képviselője:

Dr. Koszta Sándor ügyvéd

Dr. Kovács László Zoltán ügyvéd

Az alperes:

...

Az alperes képviselője:

Dr. Csitos Eszter ügyvéd

A per tárgya:

Vállalkozói díj

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

Alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 3.Pf.21.353/2015/3/II.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 54./Cs.P.26.231/2009/82.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálattal támadott részében hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 nap alatt a felperes részére 80.000 (nyolcvanezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes mint vállalkozó, és az alperes mint megrendelő között 2007. május 10-én építési vállalkozási szerződés jött létre négylakásos ház kőműves munkáinak kivitelezésére. A felperes a kivitelezést megkezdte, és annak során összesen 5.703.703 forint összegben részszámlákat állított ki.
- [2] A peres felek között elszámolási vita keletkezett, ezért az alperes

a számlák kifizetését felfüggesztette.

- [3] A felperes 2007. augusztus 23-án az építkezésről levonult. Ekkor a munkavégzés során használt szerszámainak, eszközeinek egy részét az alperes székhelyén egy lakattal lezárt konténerben hátrahagyta.
- [4] Az alperes a székhelyén hagyott felperesi konténert 2010. március 16-án felnyitotta, az abban talált ingóságokról leltárt vett fel. A felperes 2012. január 30-án a konténert az alperes székhelyéről elszállította.
- [5] Az alperes 1.347.640 forint vállalkozói díjat bírói letétbe helyezés útján teljesített.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [6] A felperes mint jogosult 4.472.309 forint és járulékai megfizetésére fizetési meghagyás kibocsátását kérte az alperessel mint kötelezettel szemben. Az ellentmondás folytán perré alakult eljárásban módosított kereseti kérelmében - elismerve, hogy követelésébe a bírói letétből részére kifizetett 1.347.640 forint beszámításra került - vállalkozói díj megfizetése jogcímén 7.161.130 forint és kamata, az alperes birtokában maradt szerszámai ellenértékeként 1.693.400 forint és kamata, a szerszámok használati díjaként 2008. január 1. és 2011. december 31. között 39.601.800 forint, 2012. január 1. és 2014. december 31. között 26.263.236 forint és 2015. január 1. és 2015. június 30. között 4.377.226 forint és késedelmi kamata, valamint locsolótömlő ellenértékeként 250.000 forint megfizetésére kérte kötelezni az alperest.
- [7] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a 2007-ben készpénzben, majd utóbb bírói letéttel történt teljesítéssel a vállalkozói díjat teljes körűen megfizette. Állította, hogy 2012. január 30-án a felperes valamennyi szerszámát elvitte. Vitatta a használati díj iránti és a locsolótömlővel kapcsolatos felperesi igény jogalapját is.

Az első- és másodfokú ítélet

- [8] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest 3.003.703 forint és késedelmi kamata, valamint 1.347.640 forint után késedelmi kamat megfizetésére. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Szakértői bizonyítás lefolytatását követően megállapította, hogy a felperes 5.876.119 forint + áfa, vagyis bruttó 7.051.343 forint munkadíjra jogosult. A felperes 2.700.000 forint vállalkozói díj kifizetését elismerte és elszámolta a bírói letét útján teljesített 1.347.640 forintot is, erre figyelemmel határozta meg az alperesi marasztalását összegét és a késedelembe esésre tekintettel döntött az alperes kamatfizetési kötelezettségéről is. A további felperesi igényeket bizonyítottság hiányában elutasította.
- [9] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta és az alperesi marasztalás tőkeösszegét 3.403.703

forintra és annak kamataira felemelte, és módosította az 1.347.640 forintos letétbe helyezéssel teljesített díj utáni kamatfizetési kötelezettséget, és miután a felperes 1.068.606 forintról csupán 2007. szeptember 1-jén állított ki számlát, ezért a bírói letéttel teljesített összeg vonatkozásában a kamatfizetés kezdő időpontját ezen időponthoz igazítottan állapította meg azzal, hogy a különbözetként fennmaradó 279.031 forint után a kamatfizetés kezdő időpontját 2010. február 27-ével állapította meg. Pontosította a bírói letétbehelyezés útján teljesített összeg vonatkozásában a kötelezett késedelme megszűnésének időpontját is figyelemmel arra, hogy a teljes időpontjaként 2015. január 1. napja vehető figyelembe.

- [10] A másodfokú bíróság az alperesi marasztalási összeg 400.000 forinttal való felemelését azért látta szükségesnek, mert habár egy ízben a felperes 2.700.000 forint alperesi teljesítési összegéről beszélt, ugyanakkor alperes teljesítéseként 2.300.000 forint megfizetését ismerte el, és azon számlák együttes összege is 2.300.000 forint, ami nem vitatottan tartalmazza azt a felperes által tett rávezetést, hogy „fizetve”.
- [11] A másodfokú bíróság a szerszámokkal, azok használati díjával és a megítélt követelés utáni kamat mértékével kapcsolatosan az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [12] A jogerős ítélettel szemben az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, melyben a jogerős ítélet marasztaló rendelkezései hatályon kívül helyezését, és a felperesi kereset elutasítását kérte. Jogszabálysértésként az 1952. évi III. törvény (Pp.) 315. § (3) bekezdésének megsértésére hivatkozott, figyelemmel arra, hogy szerinte a fizetési meghagyásos eljárás perré alakulását megelőzően a kérelmet el kellett volna utasítani. Eljárási szabálysértésként hivatkozott arra is, hogy a Pp. 146/A. § (1) bekezdésében rögzített időbeli korlátot megsértve került sor keresetmódosításra. Sérült továbbá a Pp. 164. § (1) bekezdése és 3. § (3) bekezdése, ugyanis, a felperes mulasztotta el bizonyítási kötelezettségét, az ő bizonyítási indítványa volt ugyanis a könyvszakértő kirendelése, ezért annak hiánya a terhére nem írható. Előadta továbbá, hogy a jogerős ítélet sérti az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (Áfa törvény) 159. §-át, 176. § (1), (2) és (3) bekezdését, 169. §-át, ugyanis a számlát kibocsátó akkor állít ki készpénzes egyszerűsített számlát, ha annak ellenértéke kiegyenlítésre került, ezt a körülményt pedig a bíróság nem értékelte, csupán a felperes által elismert összeg erejéig állapította meg a teljesítését.
- [13] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [14] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.
- [15] A Kúria a felülvizsgálati eljárás eredményeként azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból nem jogszabálysértő.
- [16] A Pp. 315. § (3) bekezdésének megsértésére arra alapítottnak, hogy a felperes igényérvényesítésének első mozzanatát jelentő fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelme és az ahhoz csatolt okirati bizonyítékok tartalma nem állt egymással összhangban, az első- és másodfokon érdemben lefolytatott peres eljárást és abban hozott jogerős ítéletet követően nem lehet eredményesen hivatkozni. Az alperes ellentmondása folytán perré alakult eljárásban a bíróság valamennyi bizonyítékot, így a később csatolt egyéb számlákat, okirati bizonyítékokat, tanúvallomásokat és szakértői véleményt is mérlegelte, azaz ítéletét nem kizárólag a fizetési meghagyás mellékleteként becsatolt okiratokra alapította.
- [17] A Pp. 146/A. §-a a kötelező jogi képviselő esetére előírt keresetváltoztatási szabályokat adja meg. Miután a keresetváltoztatási tilalom megsértésével előterjesztett igényeket a bíróság olyan végzéssel jogosult elutasítani, amihez anyagi jogerő nem fűződik, azaz a felperes az ilyen igényeit újabb perben bármikor érvényesítheti, ezért még amennyiben e szabályok megsértésére is került sor, ez jogsérelmet az eljárás jogerős befejezésére és a kereseti kérelemről való ítélettel történő döntéshozatalra tekintettel nem jelent. A bíróság ugyanis a felek közötti elszámolási viszonyt teljes körűen rendezte, anyagi jogerő hatással bíró ítéleti döntést hozott, az igények ilyen módon való elbírálása esetén tehát utóbb új per indítása már nem lehetséges és nem szükséges.
- [18] A Pp. 3. § (3) bekezdése azt határozza meg, hogy kit terhel a polgári perben a peranyag-szolgáltatásának kötelezettsége. A bíróság ezzel kapcsolatos kötelezettsége az előzetes tájékoztatás, a bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, illetve a bizonyítás sikertelenségének jogkövetkezményeiről. A Pp. 164. § (1) bekezdésével összhangban a bíróság e kötelezettségének - a módosított nyilatkozatokhoz képest - eleget tett, a felmerült bizonyítékokat okszerűen, logikusan a maguk összességében értékelte, az a felülvizsgálati kérelemben tett állítás pedig, hogy a bíróság a könyvszakértő kirendelésének hiányát az alperes terhére értékelte, nem állapítható meg, így a hivatkozott jogszabálysértések nem valósultak meg.
- [19] A felperes a vállalkozói díj igénye tekintetében számlákat csatolt. Arra helyesen hivatkozott az alperes felülvizsgálati kérelmében, hogy az egyszerűsített adattartalmú készpénzfizetési számlák az Áfa. törvény hivatkozott előírásainak megfelelően akkor állíthatók ki, ha az ellenérték megfizetésre került, azaz az ilyen számlák önmagukban - további jelzés, adattartalom feltüntetése nélkül - bizonyítják az abban szereplő összeg megfizetését (Legfelsőbb

Bíróság Pfv.VII.21.168/2007/4., Pfv.VII.22.278/2006/5., Pfv.VII.20.284/2005/5., Pfv.VI.20.259/2000/4.), ugyanakkor sem e jogszabály, sem az értelmező bírói gyakorlat nem zárja ki a számlákkal mint okiratokkal szemben az ellenbizonyítás lehetőségét (Legfelsőbb Bíróság Pfv.VII.21.168/2007/4., Pfv.VII.22.089/2000/6., Pfv.VII.21.712/2007/6., Pfv.VII.21.305/2001/4.).

- [20] Ahogyan azt a másodfokú bíróság a felmerült bizonyítékok helyes mérlegelése alapján megállapította, a felek közötti jogviszonyban a számlák kiállítására, az elszámolásra nem az Áfa törvény és a számvitel rendjének megfelelően került sor, így nem okszerűtlen az a következtetése, hogy a felmerült egyéb bizonyítékoknak a kibocsátott számlák tartalmával együttes értékelése alapján csak azokban az esetekben lehet elfogadni az alperes teljesítését, amikor e tekintetben a felperes elismerő nyilatkozata a „fizetve” jelzéssel a számlákon is feltüntetésre került. Ez utóbbi követelmény nem adójogi, számviteli előírás, a számlák szabályszerű kiállítása esetén önmagában a készpénzfizetési számla valóban igazolná az ellenérték megfizetését is, azonban miután a felek között e szabályok megsértésével alakult ki számlázási gyakorlat, ennek legfeljebb az adójogi-közigazgatási jogviszonyban vonhatók le a jogkövetkezményei, ugyanakkor polgári jogi értelemben nem járnak azzal a szankcióval, hogy a felperes a szolgáltatása ellenértékéhez nem juthat hozzá.
- [21] A bíróság a lefolytatott bizonyítás eredményének mérlegelése alapján jogszabálysértés nélkül állapította meg a tényállást és helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a felperes a számlák mint okiratok adattartalmával szemben sikeresen ellenbizonyított, így a vállalkozói szerződés szerinti kötelezettségei részbeni teljesítésével arányos mértékű vállalkozói díjra jogosult.
- [22] A kifejtettek értelmében a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján a felülvizsgálattal támadott részében hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [23] Az alperes a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint köteles a felperes ügyvédi munkadíjból álló felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére.
- [24] A Kúria a jogerős ítélet elleni felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése folytán - kérelemre - tárgyaláson bírálta el.
- [25] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

Budapest, 2017. április 13.

. Bartal Géza s.k. a tanács elnöke, Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Pecsénye Csaba s.k. bíró